

www.KitaboSunnat.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگاهی دوباره بر انگاره
نقش بیعت در امامت

دکتر سید محمد رحمانی

سرشناسه: عنوان و نام پدیدآور: مشخصات نشر: مشخصات ظاهری: شابک: وضعیت فهرست نویسی: یادداشت: موضوع: موضوع: موضوع: رده بندی کنگره: رده بندی دیویی: شماره کتابشناسی:

رحمانی، سید مجد، ۱۳۴۸ -
نگاهی دوباره بر انگاره نقش بیعت در امامت/ سیدمجد رحمانی.
قم: انتشارات معصومین، ۱۳۹۵.
۳۴۴ص.

978-600-6700-45-8

فیفا

کتابنامه: ص ۳۰۴-۳۰۱۲: همچنین به صورت زیر نویس

امامت

Imamate

بیعت

Allegiance (Islam)

BP ۱۳۹۶۲۳۲۳ / ۲۵۸

۴۵/۲۹۷

۵۰/۸۶۹۸

تشناسنامه

نام کتاب: نگاه دوباره بر انگاره نقش بیعت در امامت
تهیه و تدوین: سیدمجد محمد رحمانی
ناشر: معصومین
ویرایش و ناظر فنی چاپ: حسن خورشیدی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۰۰-۴۵-۸
چاپ: برش
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
تاریخ چاپ (نشر): ۹۷-
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان
حق چاپ محفوظ است

ارتباط با مؤلف: ۰۹۱۹۱۴۷۷۶۶۲۶

مراکزپخش

قم: خیابان ارم، جنب کوچه ۱۱، زیرزمین داروخانه نصر، انتشارات معصومین

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۸۸۱۸، همراه: ۰۹۱۲۴۵۲۴۸۸۲

Nashr.masomin14@gmail.com

تهران: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، پاساژ مهستان، طبقه بالا، انتشارات صلا

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۴۳۸۲۵

تقدیم نامہ

ترجمہ بہ پیشانی انبیاء، عظام از آدم تا خاتم الانبیاء والمرسلین (ﷺ)

واوصیاء کرامہ اش (علیہم آلاف التحية والثناء)،

به ویژه منجی عالم بشریت رحمة الله الأعظم امام زمان

(ارواحنا لتراب مقدمه الفدا)

پاس‌گزاری

بپاس از خدین وجود مقدس:

آسمان که ناتوان شدند تا به توانایی برسیم...
دشمنی که سپید شد تا ما رو سفید شویم...
به خون در غلطیدند تا ما دامن اشم...
عاشقانه سوختند تا کرم بخش وجود را رو سنکر را همان باشند...

پدران مان، مادران مان،

شهادی راه دینداری و ولایت مداری، استادان مان،
و همه کسانی که در رشد و شکوفایی مان نقشی داشته‌اند؛ به ویژه
همسربا و فامهربانی که چون شمع روشنی محفل ما هستند

فهرست

۷.....	فهرست
۱۱.....	پیشگفتار

بخش نخست ۱۳

۱۴.....	فصل اول (تعاریف.....
۱۴.....	گفتار اول) تعریف بیعت و جایگاه آن.....
۲۹.....	گفتار دوم) تعریف امامت و جایگاه آن.....
۳۴.....	فصل دوم) بیان ایه ابنتی و ردی بر اعتقادات مخالفین شیعه.....
۳۴.....	گفتار اول) بیان ایه ابنتی و ردی بر اعتقادات مخالفین شیعه.....
۳۵.....	آیه ابنتی و توجیه مخالفین شیعه.....
۳۶.....	مدعی علامه آلوسی و رد آن.....
۳۶.....	مدعی صاحب الدنایا و رد آن.....
۳۶.....	ردی بر نظریه آلوسی و رد آن.....
۴۰.....	مدعی فخر رازی و رد آن.....
۴۰.....	مقدمه و دلائل فخر رازی.....
۴۱.....	دلیل اول فخر.....
۴۱.....	نقد مدعی اول فخر رازی.....
۴۳.....	دلیل دوم فخر:.....
۴۳.....	دلیل سوم فخر:.....
۴۳.....	نقد مدعی دوم و سوم فخر.....
۴۴.....	تعریف نبوت و رسالت در عهد امامت آیه ابتلاء.....
۴۴.....	الف) تعریف نبوت.....
۴۸.....	ب) تعریف رسالت.....
۵۱.....	دفع توهم این که ابتلای ابراهیم، قبل از نبوت بود.....
۵۱.....	تبیین ادعای قبل از نبوت بودن ابتلاء.....
۵۲.....	نقدی بر ادعای قبل از نبوت بودن ابتلاء.....
۵۳.....	توضیح کوتاه.....
۵۴.....	جواب قاضی و فخر رازی.....
۵۴.....	پاسخ ما بر جواب قاضی و فخر رازی.....
۵۵.....	دفع توهم این که انبیاء، قبل از نبوت، معصوم نبوده اند.....
۵۵.....	تبیین آلوسی در عدم عصمت انبیاء قبل از بعثت.....
۵۶.....	مناقشه کوتاه با آلوسی در عدم عصمت انبیاء.....
۵۷.....	نظر آلوسی و مراد از ظالمین به عنوان بحث کبروی.....
۵۹.....	مخدوش نمودن دیدگاه آلوسی در مراد از ظالمین.....

- ۶۱..... دعای خلیل در امامت «دُرّیتی» و اجابت جلیل
- ۶۵..... تبیین مراد از ظالمین به عنوان بحث صغروی در آیه ابتلاء
- ۶۷..... توضیح برخی از واژگان کلیدی در متن روایت امّ المؤمنین
- ۶۸..... استنتاجات روش‌تر و مشخص، از آیات و روایات فوق:
- ۶۹..... توضیح روایت در آیه فوق
- ۷۱..... گفتار دوم) بیان آیات جعل و ردی بر اعتقادات مخالفین شیعه
- ۷۱..... آیات جعل و تبیین جایگاه امامت
- ۹۰..... عصمت، اولی: منشأ جعل الهی در امامت
- ۹۸..... علم بی، دومین منشأ در جعل امامت
- ۱۰۰..... شرائط رجودی
- ۱۰۵..... التزام به عدم علم و عدم عصمت امام، مستلزم اجتماع متنافیین است
- ۱۰۶..... دفع اشکال بر تسنن
- ۱۱۴..... دفع توهّماتی چند:
- ۱۳۱..... گفتار سوم) ارشاداتی در آیه ولای الامر ردی بر اعتقادات مخالفین
- ۱۳۱..... ارشاد اول: حق طاعت اولی الامر
- ۱۳۳..... ارشاد دوم: برهان استحاله عطف امر بر مطلق در آیه ولای الامر و الرسول
- ۱۳۴..... ارشاد سوم: اطلاق اولی الامر
- ۱۳۷..... ارشاد چهارم: عصمت اولی الامر
- ۱۴۰..... ارشاد پنجم: لزوم اطلاق عصمت و اثبات علم غیب
- ۱۴۲..... ارشاد ششم: اولی الامر و انتخاب آن
- ۱۴۵..... ارشاد هفتم: اولی الامر و وجود فعلی آن
- ۱۵۴..... ارشاد هشتم: اولی الامر و پیش از بیعت
- ۱۵۵..... ارشاد نهم: خلفا و عدم شناخت اولی الامر
- ۱۵۸..... ارشاد دهم: اولی الامر و جهانی و جاودانی بودن آن
- ۱۵۹..... ارشاد یازدهم: دفع شبهه عدم ارجاع نزاع به اولی الامر
- ۱۶۷..... فصل سوم) امامت در نصوص روایی فریقین
- ۱۷۷..... گفتار یکم) نصوص روایات اهل تسنن در امامت و خلافت
- ۱۸۱..... نصوص ادعائی اهل تسنن
- ۱۹۲..... گفتار دوم) نصوص معتبر فریقین در منابع اهل تسنن
- ۱۹۲..... الف) نصوص عام
- ۲۰۸..... ب) نصوص خاص
- ۲۲۱..... گفتار سوم) مقام امامت در برخی از نصوص شیعه
- ۲۲۶..... فصل چهارم) امامت در ترازوی عقل
- ۲۲۶..... گفتار یکم) بیان مقدماتی چند در لزوم امامت در جامعه
- ۲۲۷..... گفتار دوم) پاسخ به اشکالات عقلی مستشکلین

۲۳۷.....	فصل پنجم) نصب امام و تعیین آن نزد فریقین
۲۳۷.....	گفتار اول) بررسی لزوم نصب و شبهات آن
۲۴۷.....	گفتار دوم) طریقه نصب امام و روش تعیین حاکم
۲۵۲.....	گفتار سوم) اشکالات ادعایی بر لزوم افضلیت در تعیین امامت
۲۶۰.....	گفتار چهارم) رابطه ها و نسبت ها
۲۶۰.....	یک) رابطه بیعت با انتخابات
۲۶۳.....	دو) نسبت امامت با حاکمیت
۲۶۵.....	سه) رابطه امام با امت
۲۶۶.....	چهار) پنج جایگاه امام و منزلت امامت و حاکمیت
۲۶۸.....	الف) تکالیفات در رابطه حاکمیت امام
۲۶۹.....	ب) تشریفات در حیطه سنت امام

بخش دوم ۲۷۰

۲۷۱.....	فصلی در نقش بیعت و بیانی در نگاه، نسبت به امامت و حاکمیت
۲۷۱.....	گفتار اول: جایگاه حقوقی امامت و حاکمیت امام
۲۷۷.....	گفتار دوم: بیعت انسان و تأثیر آن در حق امامت و حاکمیت
۲۷۷.....	الف) حصر صور بیعت به هشت وجه و تأثیر آن در حق امامت
۲۷۸.....	ب) تفصیل صور هشت گانه
۲۸۸.....	گفتار سوم) جایگاه تحقیق امامت؛ یعنی بیعت سیاسی و ثروت خارجی حکومت
۲۸۹.....	الف) تأثیر در مراد امام
۲۸۹.....	ب) تأثیر آن در خود مکلف

بخش سوم ۲۸۰

۲۹۳.....	فصلی در پاسخ به برخی از شبهات مخالفین
۲۹۳.....	گفتار اول) شبهه تشریعی بودن اراده الهی در حق امامت و حاکمیت
۲۹۳.....	پاسخ به شبهه تشریعی بودن اراده الهی در حق امامت امام در جامعه
۳۰۸.....	گفتار دوم) شبهه اجتماع امت و تفریع آن به شبهات پنگانه
۳۰۹.....	گفتار سوم) دفع شبهات پنگانه فوق
۳۰۹.....	۱- دفع شبهه عدم اجتماع امت اسلامی بر خطاء و تأیید الهی
۳۱۹.....	۲- دفع شبهه شورای مسلمین و تأیید الهی
۳۲۰.....	۳- دفع شبهه عقل جمعی و تأیید الهی
۳۲۰.....	۴- دفع شبهه قدرت جمعی و تأیید الهی
۳۳۴.....	۵- دفع شبهه نظارت جمعی و تأیید الهی

فهرست منابع ۳۳۶

۳۴۴.....	گزیده ای از منشورات انتشارات معصومین (علیه السلام)
۳۴۵.....	کتاب در نوبت چاپ مؤلف

پیشگفتار

چندین پیش در يك نشست چند جلسه‌ای بحث اجمالی به خاطر سؤالی بود که یکی از دوستان مطرح می‌کردند، هرکس يك جوابی می‌داد. طبیعی بود که جواب‌ها پخته نمی‌شدند؛ زیرا همه بدون مطالعه قبلی و آمادگی کافی مبادرت به جواب می‌نمودند. در یکی از نشست‌ها، بند مختصر بیانی داشتم ولی مورد عنایت واقع نشد. البته شاید علتش اغلاق در بیان بود که من همیشه می‌دانم. نیز شاید کم حوصله بودن ایشان باعث شد، حرف‌های بنده در پرده ابهام بماند تا این که حضرت امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام) ما را به پای بوسی حضرتش طلبید. در آن شب به جمعیت از عزیزان بودیم که در دست یکی از آنان، مقاله‌ای از سوی مخالفین شیعه بود که بیعت، رأی و انتخاب مردم را شرط حق امامت امام، خلافت خلیفه و حق حاکمیت حاکم، معرفی کرده بود. لذا موضوع دوباره مطرح شد. توسط هدایت عرشی جرقه‌ای در دلم دیدم و رشد، تصمیم گرفتم در اولین فرصت، این اندیشه عرشی را به صورت مدون در آورم تا انشاءالله مورد استفاده دوستان و آیندگان واقع شود. تا اینکه در روستایی به نام کوه سفید، در بخش اسیر از شهرستان تایباد از استان خراسان رضوی، مستقر شدم. از روز دوم ورودم، از اول ماه مبارک رمضان/ ۱۴۲۳، مطابق با ۱۶/ ۸/ ۱۳۸۱ شمسی، شروع به نوشتن چرك نويس کردم، که پاك‌نشينان را در شب ۲۳ رمضان به پایان رساندم. الآن که این مقدمه را می‌نویسم در شب ۲۴ رمضان قرار داریم. در این روستا، هم برای مردم، ظهرها علاوه بر نماز جماعت، احکام می‌گفتم. شب‌ها نیز علاوه بر نمازهای جماعت، در باب عقاید، اخلاق، مسائل تاریخی، دعای با عظمت یا علی و یا عظم..» را تفسیر می‌کردم. دیگر وقتها را علاوه بر ملاقات‌های عمومی و متفرقه و تلاوت قرآن مجید و غیره، به نوشتن این کتاب صرف می‌کردم. البته منابعی در اختیار نداشتم جز يك جلد کلام الله مجید، همراه با کشف الآیات، تفسیر خلاصه از مفسر عالیقدر

حضرت آیه الله العظمی عبد الله شبر، نیز شرح روایتی ایشان بر زیارت جامعه کبیره. به غیر از این چند کتاب، هیچ کتاب دیگری همراه نداشتم که بتواند در نوشتن این مجموعه به من کمک کند، الا لطف امامان معصومین (علیهم السلام) که در این ماه پر فیض و برکت، به فضل الهی شامل بنده شده بود؛ لذا استدلال‌های آن، بیشتر عقلی است تا به نقلیات. البته بعداً برای آراه‌ای از امور مقدماتی و تکمیلی، در قم به بعضی از متون، مراجعه نموده و بعداً در سفری که سیستان و بلوچستان داشتم فرصتی برای باز بینی و تکمیلی آن پیش آمد که الحمد لله به انجام رسید.

و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب.^۱

مد محمّد رحمانی

۱۳۸۱/۸/۱۹